

**KOMPLEXNÍ PODPORA A
VZDĚLÁVÁNÍ OSOB S MP**

- Poradenské služby

- raná péče, SPC (sociální a školský sektor)

- Vzdělávání dětí a žáků s LMP, SMP, TMP a HMP

- předškolní a základní vzdělávání, předprofesní příprava, celoživotní vzdělávání
- legislativa, RVP ZV (žák s LMP plní minimální výstupy), RVP ZŠS (I.a II.DÍL), didaktické zásady, role učitele, specifika a náplň vzdělávání)

SYSTÉM PODPORY OD NAROZENÍ DO DOSPĚLOSTI

- Rodina
- Pediatr
- Raná péče
- SPC
- Inkluze (MŠ, ZŠ)
- Speciální vzdělávání (MŠ speciální, ZŠ (pro žky s LMP), ZŠ Speciální) – školy fungující dle 16, odst. 9 Školského zákona
- Odborné učiliště, Praktická škola
- Chráněné bylení
- Podporované zaměstnání
- Chráněné pracovní místo
- Stacionář
- Domov pro osoby se zdravotním postižením
- Večerní školy
- Neziskové organizace

RANÁ PÉČE

- Soustava služeb a programů poskytovaných ohroženým dětem a dětem se zdravotním postižením a jejich rodinám s cílem eliminovat nebo zmírnit důsledky postižení a poskytnout rodině, dítěti i společnosti předpoklady sociálního začlenění, a to se zřetelem na včasnou diagnostiku, terapii, speciálně pedagogickou intervenci a následnou návaznou péči
- **SPOLEČNOST PRO RANOU PÉČI**
- Sociální služba (nestátní neziskové organizace)
- Podle zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách
- Pojem „raná péče“ se v České republice začal používat od roku 1993. (Zahraniční zdroje užívají spíše pojem **včasná intervence** – early intervention)
- K rozvoji služby přispěly nové bio-sociální poznatky v oblasti vývoje dítěte, zejména **uvědomění si důležitosti prvních tří let věku života**

RANÁ PÉČE

- Sociální terénní služba (doplněná ambulantní formou služby či rehabilitačním pobytem)
- poskytovaná dětem do 7 let věku a jeho rodičům
- Pro děti se zdravotním postižením, nebo děti ohrožené ve vývoji v důsledku nepříznivého zdravotního stavu

RANÁ PÉČE

- Služba je zaměřena na podporu rodiny a podporu vývoje dítěte s ohledem na jeho specifické potřeby
- Službu poskytují zdarma **pracoviště rané péče (STŘEDISKA RANÉ PÉČE – SRP)**

RANÁ PÉČE - úkoly

- Depistáž
- Prevence
- Speciálněpedagogická diagnostika
- Poradenství rodině dítěte s postižením (podpora vývoje, terapie, pomůcky, kontakty, sociálně-právní poradenství, výchova, vzdělávací, výběr vhodného výchovně-vzdělávacího zařízení)
- Zapůjčování pomůcek, literatury
- Speciálně-pedagogická intervence (stimulace raného vývoje)
- Setkávání rodičů
- Rehabilitační pobyty
- Semináře a přednášky pro rodiče
- Konzultace s psychologem či speciálními pedagogy
- Hlavní cíl: podpora rodiny, stimulace vývoje dítěte a předcházení případné budoucí závislosti člověka na institucionální pomoci

PORTAGE program

Služba domácích konzultací – systém podněcování vývoje dítěte s postižením nebo vývojem rozikovým ve věku od narození do 7 let v domácím prostředí

Úloha domácího konzultanta:

Pravidelně navštěvuje rodiny.

V úvodu návštěv používá portageovský nebo jiný vhodný vývojový seznam dovedností k pozorování a zaznamenání současných dovedností dítěte a jeho chování.

Vývojové položky jsou zpracovány do oblastí:

Socializace novorozence, Soběstačnost a sebeobsluha, Vědomosti, Řeč, Jemná motorika, Hrubá motorika.

Pozoruje a zaznamenává, jak dítě činnosti provádí, jak se chová.

Pozoruje a zaznamenává přístup rodičů k dítěti a způsob jejich interakcí.

PORTAGE program

Domlouvá s rodiči cíle učení, které jsou odvozeny od aktuálních dovedností dítěte a zapisuje je.

S využitím položek **tvorí s rodiči postup nácviků** (metodická doporučení) a tento postup se zapisuje.

Vyplňuje záznam aktivity a rodičům jej ponechává.

Předvádí rodičům způsob nácviku s dítětem. Následovně pozoruje rodiče, který s dítětem nácvik provádí. Rodiče jsou seznámeni s vyhodnocením nácviků, vedením záznamu o nácvicích.

Na pravidelných supervizních schůzkách **podává zprávu o domácích návštěvách** a předává k hlubšímu rozboru a diskusi podrobné údaje o dítěti. **Podává zprávu o pokroku, oslavuje úspěch, konzultuje problémy a po diskusi shrnuje jejich možné řešení.**

PORADENSKÉ SLUŽBY PRO ŽÁKY S MP

SPC (speciálně pedagogické centrum pro žáky s MP, speciálně-pedagogická diagnostika psychopedická)

SPC

- Dle vyhlášky 72/2005 Sb. O poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních (SPC, PPP, SVP)
- Poradenství rodičům, školám i samotným klientům (žákům) s MP
- Ambulantní i terénní služby
- Poskytovány zdarma (rezort školství)
- Tým pracovníků SPC tvoří psycholog, speciální pedagog a sociální pracovník. Pracují s žáky zpravidla ve věku od 3 do 19 let. SPC se dělí podle zdravotního postižení klientů

SPC

- SPC se zaměřují podle zdravotního postižení klientů (žáků a studentů)
- **Fungují samostatně, nebo často jakou součást ZŠ speciálních**
- **SPC jsou zaměřená dle typu postižení (při kombi postižení je žák klientem toho SPC, ve které oblasti potřebuje intenzivnější a odbornější podporu – dominantnější postižení)**

ČINNOSTI SPC

Poradenství – diagnostika – vzdělávání

ČINNOSTI SPC: standardní a speciální

STANDARDNÍ ČINNOSTI

společné všem SPC

- Vyhledávání žáků se zdravotním postižením (depistáž)
- Komplexní diagnostika žáka (speciálně pedagogická a psychologická)
- Tvorba plánu intervence (strategie komplexní podpory žáka, pedagogicko-psychologické vedení apod.).
- Přímá práce s žákem (individuální a skupinová)
- Včasná intervence
- Konzultace pro zákonné zástupce, pedagogické pracovníky, školy
- Sociálně právní poradenství (sociální dávky, příspěvky, apod.).
- Krizová intervence.
- Metodická činnost pro zákonné zástupce, pedagogy (podpora při tvorbě IVP, zpráva SPC obsahující vymezení PO)
- Kariérové poradenství pro žáky se zdravotním postižením

STANDARDNÍ ČINNOSTI

společné všem SPC

- Zapůjčování odborné literatury, rehabilitačních a kompenzačních pomůcek
- Ucelená rehabilitace pedagogicko-psychologickými prostředky
- Pomoc při integraci žáků se zdravotním postižením do mateřských, základních a střední škol, instruktáž a úprava prostředí
- Vedení dokumentace centra a příprava dokumentů pro správní řízení
- Koordinace činností s poradenskými pracovníky škol, s poradnami a středisky výchovné péče
- Zpracování návrhů k zařazení do režimu vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Standardní činnosti speciální (pro žáky s MP)

- liší se podle zaměření speciálně pedagogického centra

- **Metodika cvičení pro děti raného věku, Strassmeier, Portage, vývojový screening**
- **Smyslová výchova**
- **Rozvoj hrubé a jemné motoriky, nácvik sebeobsluhy a sociálních dovedností a vztahů**
- **Hudební činnosti, výtvarné a pohybové činnosti (muzikoterapie, arteterapie)**
- **Příprava na zařazení do výchovně vzdělávacího procesu**
- **Rozvoj grafomotoriky**
- **Rozvoj dílčích a kognitivních funkcí**
- **Logopedická intervence (AAK, ORT)**
- **Nácvik prvního čtení a čtení hůlkového písma, globální čtení**

Standardní činnosti speciální (pro žáky s MP)

- liší se podle zaměření speciálně pedagogického centra

- **Metodika práce s žáky s PAS (komunikace, chování, strukturalizace, individualizace, vizualizace...)**
- **Metodika práce s žáky s kombinovaným postižením (bazální stimulace, Snoezellen, polohování, Vojtova metoda)**
- **Osvětová činnost**
- **Semináře pro školy a rodiče**
- **Feuersteinova metoda instrumentálního obohacování...**

SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA PSYCHOPEDICKÁ

- zabývá rozpoznáním podmínek, prostředků, efektivity edukace, sociální terapií a akulturací klientů s mentálním či jiným duševním postižením
- komplexní interdisciplinární přístup. Jedná se především o týmovou spolupráci lékaře, psychologa, speciálního pedagoga, sociálního pracovníka či dalších odborníků.
- **PSYCHOLOGICKÁ DG:** úroveň intelektu, osobnostní rysy
- **SOCIÁLNÍ DG:** analýza sociálních faktorů (rodina, školní prostředí, širší sociální prostředí), které ovlivnily utváření osobnosti, výchovu, chování, vztah k okolí a sobě
- **LÉKAŘSKÁ DG:** druh choroby , příčiny, prognostika (aspekt biologický)
- **SPECIÁLNĚ .PEDAGOGICKÁ DG:** psychoped – logoped (možnosti návazné intervence)
- **DIFERENCIÁLNÍ DG:** schopnost odlišit poruchu (MP) od stavů, které mají podobné projevy (vady sluchu, vývojová dysfázie, mutismus, Syndrom ADHD, ADD a SPU, psychická či kulturní deprivace, syndrom týraného či zneužívaného dítěte, jiné duševní poruchy (PAS, dětské schizofrenie...)

PRINCIPY SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ DIAGNOSTIKY PSYCHOPEDICKÉ

- **Komplexní přístup** - interdisciplinární na kognitivní, komunikační, motorickou i sociální oblast
- **Etiologické hledisko** (tzv. kauzální diagnostika) - zaměřujeme se na příčiny stavu, ne na symptomy)
- **Longitudinální princip** – diagnostika nesmí být ovlivněna aktuálním stavem a projevy klienta (vhodná je diagnostika ve škole)
- **Princip dynamiky** – neexistuje „diagnóza jednou provždy“, společně s uplatněním principu individuálního přístupu zabraňuje mechanickému provádění diagnostiky

DIAGNOSTICKÉ METODY

KLINICKÉ METODY

- **NEJSOU VÁZÁNY PŘÍSNÝMI PRAVIDLY, JSOU PRUŽNÉ A INDIVIDUÁLNĚJŠÍ**
- **Anamnéza (osobní, rodinná, prostředí), pozorování, dotazník, rozhovor, analýza produktů činnosti, kazuistika.**

TESTOVÉ METODY

- **JSOU STANDARDIZOVANÉ, VŠEM OSOBÁM JE PŘEDKLÁDÁN STEJNÝ MATERIÁL, ZA STEJNÝCH PODMÍNEK A JSOU VYHODNOCOVÁNY NA ZÁKLADĚ NOREM PRO DANOU POPULACI**
- **testy obecných schopností, testy speciálních schopností, testy osobnosti, testy inteligence, sociometrické testy**

SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA PSYCHOPEDICKÁ

- **DIAGNOSTIKA INTELEKTOVÝCH FUNKCÍ**
- **DIAGNOSTIKA ADAPTIVNÍHO CHOVÁNÍ**

Provádí se především v SPC (spolupráce psycholog, logoped, psychoped)

DIAGNOSTIKA

INTELEKTOVÝCH FUNKCÍ

- **Provádí psycholog v rámci SPC** (podíl mentálního věku a skutečného chronologického věku vynásobeného stem – IQ)
- **Stanford-Binetova zkouška**
- **Wechslerovy zkoušky inteligence**
- **Pomocné testy inteligence** (např. **Test kresby lidské postavy** : pomocí dětské kresby lze poznat mentální úroveň, jemnou motoriku, koordinaci zraku a pohybu, schopnost soustředění, snahu, úsilí, představivost, paměť, abstrakci, lateralitu a analyticko-syntetickou činnost dítěte)

DIAGNOSTIKA ADAPTIVNÍHO CHOVÁNÍ

Pojmové myšlení – jazykové schopnosti, gramotnost, představy o čase, o číslech, počtu

Sociální dovednosti – vztahy mezi lidmi, sociální zodpovědnost, sebevědomí, řešení sociálních problémů, schopnost podřídit se společenským pravidlům, schopnost odolat nástrahám

Praktické dovednosti – sebeobsluha, pracovní dovednosti, péče o zdraví, cestování, denní řád, bezpečnost, manipulace s penězi

- Vinelandská škála sociální zralosti
- Günzburgova škála

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S

MP

- SPECIÁLNÍ VZDĚLÁVACÍ POTŘEBY
- INKLUZE X SPECIÁLNÍ ŠKOLY
- PODPŮRNÁ OPATŘENÍ
- LEGISLATIVA
- ZŠ SPECIÁLNÍ (RVP ZŠS)
- PŘEDPROFESNÍ PŘÍPRAVA
- CELOŽIVOTNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
- DIDAKTICKÉ ZÁSADY
- ROLE UČITELE
- SPECIFIKA A NÁPLŇ VZDĚLÁVÁNÍ

SPECIÁLNÍ VZDĚLÁVACÍ POTŘEBY (SVP)

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou dle 16 školského zákona (zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání) považovány osoby:

- **se zdravotním postižením** (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, autismem, NKS, souběžným postižením více vadami, vývojovými poruchami učení nebo chování)

- **se zdravotním znevýhodněním** (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování)

- **se sociálním znevýhodněním** (z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a žáci v postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu)

Dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření

PODPŮRNÁ OPATŘENÍ

Závazná dle 16, školského zákona 561/2004 ve znění zákona 82/2015 a Vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění účinném od 1. 1. 2020

- Opatření **pro podporu inkluzivního vzdělávání** žáků se SVP
- Nezbytné úpravy ve vzdělávání, odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka
- **Poradenství, úprava organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání**
- Zabezpečení výuky **předmětů speciálně pedagogické péče**
- Úprava podmínek k přijímání do vzdělávání i jeho ukončení
- Použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic, využití náhradních komunikačních systémů
- **Vzdělávání podle IVP (není podmínkou, protože zpráva ze ŠPZ se stává závaznou)**
- **Využití asistenta pedagoga (od 3. stupně PO)**
- **Máme 5 stupňů podpůrných opatření (MP od 3.stupně)**

MOŽNOSTI VZDĚLÁVÁNÍ

- **Inkluzivní škola** (podpůrná opatření) x **Speciální škola** (dle 16, odst. 9 Škol.zák.)
- **Vše za spolupráce SPC – ŠKOLA – RODINA**
- **SPC vydává doporučení pro formu vzdělávání (přijetí žáka: rodiče, SPC, škola)**

JAK FUNGUJE INKLUZE:

Zpráva z SPC (vymezí PO) – ŠPP (konkretizují praktickou aplikaci PO) – třídní učitel a asistent pedagoga (realizují PO) – ŠPP (upravuje a podporuje využívání PO – hodiny spec.ped.péče) – SPC hodnotí efektivitu využití PO

?

JAKÉ JSOU VÝHODY A NEVÝHODY OBOU FOREM VZDĚLÁVÁNÍ

?

SVP ŽÁKŮ
s mentálním
postižením

?

Jaké konkrétní speciální vzdělávací potřeby bude mít žák se:

LEHKÝM MP

STŘEDNĚ TĚŽKÝM MP

TĚŽKÝM MP

HLUBOKÝM MP

?

SVP ŽÁKŮ S MP

(vymezuje SPC)

SVP ŽÁKŮ S MP: názornost, individuální přístup, systematicčnost, přiměřenost, trvalost, praktická využitelnost, pozitivní motivace, zaměření na pragmatickou jazykovou rovinu, interdisciplionární přístup (pedagogika, medicína, psychologie, logopedie, etopedie), spolupráce rodina-škola, práce s kolektivem třídy, vhodné posazení ve třídě, přístup učitele, tolerance ke komunikačním specifickým

MOŽNOSTI PODPORY :

Poradenství: ŠPP, ŠPZ

Podpůrná opatření: IVP, asistent pedagoga, úprava hodnocení, průběhu, náplně, formy a rozsahu vzdělávání, speciální pomůcky, učebnice, úprava práce s kolektivem, hodiny speciálně pedagogické péče, zapojení terapií (logopedie, arteterapie, muzikoterapie, dramaterapie, taneční terapie, snoezellen, canisterapie...) a speciálních metod ve vzdělávání (globální čtení, FIE, AAK...)

VYMEZENÍ SVP SLOUŽÍ: žákovi k maximální podpoře v rámci vzdělávání, konkretizaci jeho potřeb a systematickému individuálnímu přístupu k jeho vzdělávání, předcházení znevýhodnění žáka vůči intaktním spolužákům, podpora tolerance a empatie majority, osvěta, budování prosociálního chování a přístupu v mezilidských vztazích, otevřenost školy, moderní vzdělávací tendence související s dnešním inkluzivním pojetím přístupu k žákům se SVP

MOŽNOSTI VZDĚLÁVÁNÍ

- **MŠ** nebo **MŠ speciální** (podle 16 odst. 9 Školského zákona)
 - **ZŠ, ZŠ podle 16 odst. 9 Školského zákona** (býv. ZŠ praktická), nebo **ZŠ speciální** (také funguje podle 16 odst. 9 Školského zákona)
 - **Odborné učiliště, praktická škola**
- **Večerní škola, zájmová činnost v rámci NNO, DOSZP**

LEGISLATIVA

STÁTNÍ ÚROVEŇ

1. Školský zákon + vyhlášky
2. Rámcové vzdělávací programy (RVP)

ŠKOLNÍ ÚROVEŇ

1. Školní vzdělávací programy (ŠVP)
2. Učební plány a osnovy

LEGISLATIVA

- Školský zákon 561/2004

novela školského zákona č. 82/2015 (inkluzivní vzdělávání, hl. 16 a 19)

- Vyhláška č. 27/2016 O vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných (podpůrná opatření)

- Vyhláška č. 72/2005 O poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních (PPP, SPC, ŠPP)

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S MP

LMP

Žáci s LMP jsou primárně vzděláváni v rámci inkluze v běžných ZŠ (RVP ZV – plní minimální výstupy)

Pokud inkluze není možná, tak navštěvují ZŠ podle 16 odst. 9 Školského zákona (býv. ZŠ praktická)

Ve výjimečných případech i ZŠ speciální (ta je ale primárně určena spíše žákům se SMP, TMP a HMP)

, Ve třídě běžné základní školy se může společně s žáky intaktními vzdělávat maximálně 5 žáků se SVP a přiznanými podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně.

PODPŮRNÁ OPATŘENÍ: 3 stupně (především IVP, asistent pedagoga, hodiny speciálně pedagogické péče, úprava hodnocení, potřeba nižší náročnosti na pozornost, učení a samostatný zápis

Vzdělávání se realizuje podle školního vzdělávacího programu (ŠVP) dotyčné školy a **RÁMCOVÉHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ (RVP ZV)**, kdy žák s LMP plní minimální výstupy ze vzdělávání, aby získal základní vzdělání

V případě, že RVP ZV a minimální výstupy plnit nezvládne, pak může plnit **RVP PRO OBOR VZDĚLÁNÍ ZŠ SPECIÁLNÍ (1.díl)**

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S MP

SMP

Inkluze (za výrazné podpory), nebo častěji ZŠ speciální

Výjimečně mohou navštěvovat i ZŠ podle 16 odst. 9 Školského zákona (býv. ZŠ praktická), která ale primárně slouží žákům s LMP

Nutná přítomnost AP, důsledná spolupráce rodina-škola-SPC, vhodné nastavení vztahů ve třídě, přístupu k žákovi, snížení podmínek vzdělávání, motivační přístup zaměřený na sociální oblast, využití podpůrných opatření (nejčastěji 4. stupně)

PODPŮRNÁ OPATŘENÍ: aistent pedagoga, IVP, hodiny ped.ped.péče, úprava hodnocení, průběhu vzdělávání, zohlednění specifických projevů v chování, učení, motorice i komunikaci

Vzdělávání se realizuje podle školního vzdělávacího programu dotyčné školy a RÁMCOVÉHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU PRO OBOR VZDĚLÁNÍ ZŠ SPECIÁLNÍ (1.díl)

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S MP

TMP, HMP

**ZŠ speciální (případně přípravný stupeň
ZŠ Speciální)**

Nutnost individuálního přístupu, snížený počet žáků ve třídě, přítomnost minimálně dvou pedagogů, potřeba výuky propojené s praktickým a motivačním přístupem, hravou formou, zapojení terapií a logopedie do vzdělávání

**Vzdělávání se realizuje podle školního vzdělávacího programu dotyčné školy a
RÁMCOVÉHO VZDĚLÁVACÍHO
PROGRAMU PRO OBOR VZDĚLÁVÁNÍ
ZŠ SPECIÁLNÍ (2.díl)**

ZÁKLADNÍ ŠKOLA SPECIÁLNÍ

- Typ speciální školy určené ke **vzdělávání žáků se SMP, TMP A HMP, KOMBINOVANÝM POSTIŽENÍM A PAS**
- Dle **RVP PRO OBOR VZDĚLÁNÍ ZÁKLADNÍ ŠKOLA SPECIÁLNÍ (RVP ZŠS)**
- **Žák získá základy vzdělání**
- **Má přípravný stupeň** (na rozdíl od ZŠ, které mají přípravnou třídu)
- **Řídí se podle 16 odst. 9 Školského zákona**

ZŠ SPECIÁLNÍ

- **dříve pomocná škola**
- **žáci s takovou úrovní rozvoje rozumových schopností, která jim nedovoluje prospívat na základní škole**
- **umožňuje žákům s MP získat základní vědomosti, dovednosti a návyky, potřebné k orientaci v okolním světě, k dosažení maximální možné míry samostatnosti a nezávislosti na péči druhých osob a k zapojení do společenského života**

ZŠ SPECIÁLNÍ

Je na 10 let a dělí se podle RVP na dva stupně

- první stupeň (1. - 5.tř.)
- druhý stupeň (6. - 10.tř.)

V praxi se dodržuje 4 stupňový program

- nižší (3 roky)
- střední (3 roky)
- vyšší (2 roky)
- pracovní (2 roky)

ZŠ SPECIÁLNÍ

- Cíl vzdělávání: **zvládnutí trivia** (čtení, psaní, počty), **sebeobsluhy, osobní hygieny, osvojení si pracovních dovedností a podpora komunikace**
- Učí se v **blocích**
- **Není zvonění a klasické vyučovací hodiny**
- **Relaxační koutek**, není klasické uspořádání lavic, hodně názorných pomůcek
- **Zapojení terapií do vzdělávání**
- Třída nižšího stupně se naplňuje **do 8 žáků**, střední, vyšší a pracovní **do 10**
- hodnocení je prováděno **formou širšího slovního hodnocení**

PŘÍPRAVNÝ STUPEŇ ZŠS

- **POZOR: přípravný stupeň je pouze u ZŠ speciální, přípravné třídy se zřizují při ZŠ. Ani jedno se nezapočítává do povinné školní docházky!**
- Účelem je umožnit vzdělávání žákům, kteří vzhledem k těžšímu stupni MP nejsou schopni prospívat ani na nižším stupni ZŠS
- Zřizován pro žáky s těžkým a hlubokým mentálním postižením, více vadami nebo PAS
- Až na 3 roky
- Žák má možnost po splnění kritérií na konci každého ročníku přejít do nižšího stupně ZŠ speciální

PŘÍPRAVNÝ STUPEŇ ZŠS

- Těžiště práce tvoří rozumová výchova, smyslová výchova, pracovní a výtvarná výchova, tělesná výchova, hudební výchova, AAK a terapie
- Ve třídě přípravného stupně zabezpečují výchovně vzdělávací činnost současně nejméně **dva pedagogičtí pracovníci**
- **Další místnost pro individuální práci se žáky, ke cvičení, relaxaci a odpočinku (snoezellen, rehabilitační místnost, vířivka...)**
- Třídy se naplňují do počtu **4 – 6 žáků**
- **Hodnocení žáků provádí učitel svými slovy** tak, aby kladně motivoval žáka i jeho rodiče k další práci a vyzvedl dovednosti, které žák zvládl

RVP ZŠS

Díl I – Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením

Díl II – Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami

Obsah výchovně vzdělávacího působení směřuje k rozvoji sebeobsluhy, přiměřených poznatků a pracovních dovedností a k dosažení maximální možné míry samostatnosti a nezávislosti na péči druhé osoby. Děje se tak ve vhodně upravených podmínkách a při odborné speciálně pedagogické péči. Dalším z úkolů ZŠS je vybavit žáky triviem základních vědomostí a dovedností (čtení, psaní, počítání)

KLÍČOVÉ KOMPETENCE ZŠS: kompetence komunikativní, sociální a personální, pracovní, k učení, k řešení problémů, občanské.

**VÝSTUPY OBSAHUJÍ SPOJENÍ „ŽÁK BY MĚL“ (nic není povinné)
– absolvováním žák získá ZÁKLADY VZDĚLÁNÍ**

I. DÍL RVP ZŠS

Vzdělávací obsah pro Díl I je rozdělen do devíti vzdělávacích oblastí, které jsou tvořeny jedním či více obsahově blízkými vzdělávacími obory.

- Jazyková komunikace (Čtení, Psaní, Řečová výchova)
- Matematika a její aplikace (Matematika)
- Informační a komunikační technologie (Informační a komunikační technologie)
- Člověk a jeho svět (Člověk a jeho svět)
- Člověk a společnost (Člověk a společnost)
- Člověk a příroda (Člověk a příroda)
- Umění a kultura (Hudební výchova, Výtvarná výchova)
- Člověk a zdraví (Výchova ke zdraví, Tělesná výchova)
- Člověk a svět práce (Člověk a svět práce)

II. DÍL RVP ZŠS

Vzdělávací obsah pro Díl II je rozdělen do pěti vzdělávacích oblastí, které jsou tvořeny jedním či více obsahově blízkými vzdělávacími obory, které lze spojovat a vyučovat v blocích.

- Člověk a komunikace (Rozumová výchova, Řečová výchova)
- Člověk a jeho svět (Smyslová výchova)
- Umění a kultura (Hudební výchova, Výtvarná výchova)
- Člověk a zdraví (Pohybová výchova, Zdravotní tělesná výchova nebo Rehabilitační tělesná výchova)
- Člověk a svět práce (Pracovní výchova)

DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ

- **ODBORNÉ UČILIŠTĚ** – otevřený trh práce, podporované zaměstnání (obora např: kuchařské práce, cukrářské práce, čalounické práce, zednické práce...)
- **PRAKTICKÁ ŠKOLA** (jednoletá nebo dvouletá) – spíše chráněné pracovní prostředí (chráněné pracovní místo)
- **VEČERNÍ ŠKOLY**
- **KURZY K DOPLNĚNÍ VZDĚLÁNÍ**
- **DOSZ**
- **NNO**
- **STACIONÁŘE**
- **RODINA**

DIDAKTICKÉ ZÁSADY

**názornost, přiměřenost, individuální přístup,
systematičnost, komplexnost, trvalost,
praktická využitelnost , uvědomělost a
aktivita žáka, pozitivní motivace, klidný a
citlivý přístup, využití hry, terapeutický
přístup (nezaměřovat se na výsledek, ale
proces), pozitivní hodnocení**

CÍLE A SPECIFIKA VZDĚLÁVACÍHO PROCESU

- **Maximální rozvoj osobnosti ve všech složkách**
- **Příprava na budoucí samostatný dospělý život (prakticky využitelné dovednosti, zkušenosti, znalosti a návyky)**
- **Vzdělání s návazností na další předprofesní přípravu a budoucí zaměstnání**
- **Budování sebevědomí, sebepojetí, potřeby sebeprosazení a seberealizace, pochopení mé role ve společnosti a důležitosti mé osoby pro společnost (jsem důležitý, prospěšný, chci na sobě pracovat a budovat svůj život)**
- **Socializace, začlenění do intaktní populace i mezi jedince s MP (různorodá zkušenost)**

CÍLE A SPECIFIKA VZDĚLÁVACÍHO PROCESU

- **Zvýšená potřeba individuálního, vlídného a klidného přístupu především v počátcích povinné školní docházky (vlivem stoupající náročnosti se prohlubují obtíže a ukazuje se odlišnost dítěte od spolužáků – psychicky náročné adaptační období)**
- **Nutnost práce s kolektivem spolužáků a nastavení vhodné podpory žáka ze strany školy i rodiny (SPC, ŠPP)**
- **Názornější a praktičtěji orientovaná výuka**
- **Zaměření na komunikaci (logopedická intervence, rozvíjené slovní zásoby a jazykové citu v rodině i škole)**
- **Četnost a rozmanitost podnětů**

ROLE UČITELE

- **Vlídny, klidný, tolerantní, laskavý důsledný a motivující přístup**
- **Motivace pochvalou, hrou, pohlazením, dotekem, úsměvem, odměnou**
- **Učitel –partner, kamarád, průvodce**
- **Hodnocení motivující pro další snažení**
- **Zaměření na komunikaci**
- **Nepřetěžovat ani nepodceňovat**
- **Maximálně stimulovat vývoj všech složek osobnosti**
- **Zaměření na člověka (dítě) a až poté na postižení**